

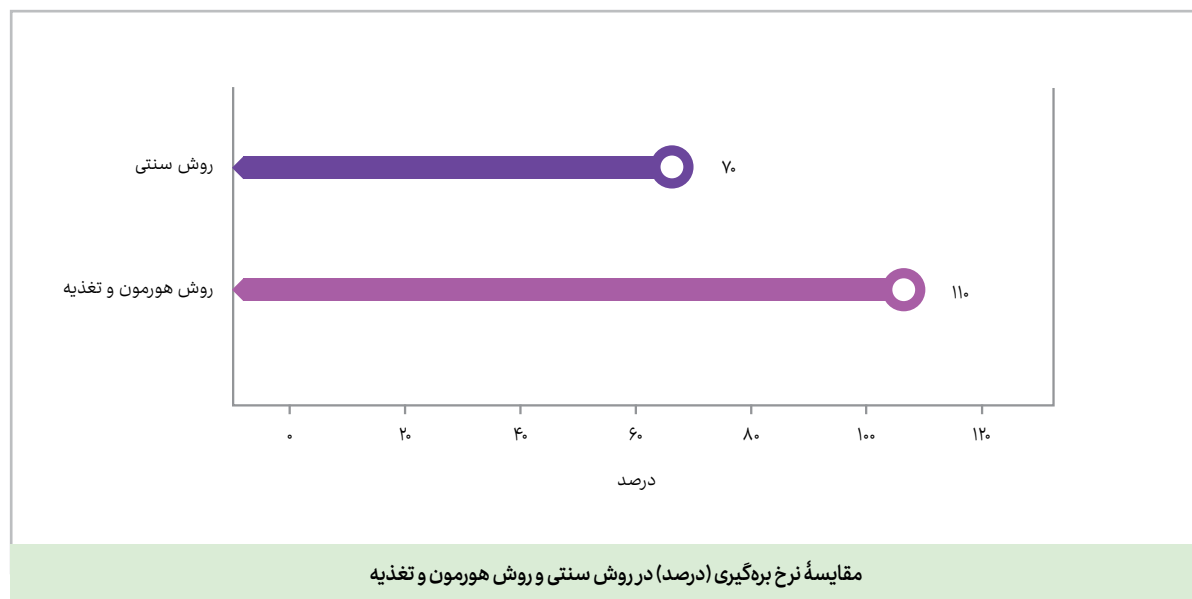
بهبود عملکرد تولید مثل گوسفند مغانی در سامانه مرتعی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل^۱ و موسسه تحقیقات علوم دامی کشور^۲

بیان مسئله

گوسفند یکی از مهم‌ترین منابع تولید گوشت قرمز در ایران می‌باشد. مهم‌ترین عامل در افزایش تولید گوشت گوسفند، افزایش تولید بره به ازای هر رأس دام مولد است، لذا ارائه و بکارگیری راهکارهایی برای افزایش نرخ بره‌زایی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. پایین بودن

۱. محمود صحرانی، ۲. نادر اسدزاده و حسن صادقی پناه

نرخ بهره‌زایی سبب می‌شود که برای تکثیر تعداد مشخصی از بره، تعداد بیش‌تری میشو و قوچ‌داری نگهداری شود که این امر موجب تحمیل هزینه‌های سنگین به دامدار و آسیب به مراتع می‌شود. راهکارهایی از قبیل افزایش نرخ چندقلوزایی و افزایش تعداد زایش در واحد زمان یا همان سامانه سه زایش در دو سال منجر به افزایش تعداد بره‌های تولیدی به ازای هر رأس میشو در طول سال می‌شود. برای رسیدن به هدف سه زایش در دو سال ناگزیر به اجرای برنامه ایجاد فحلیو آبستنی خارج از فصل تولیدمثل حداقل یک بار در هر دو سال در هر رأس میشو می‌باشیم.

معرفی دستاورد

همزمان‌سازی فحلی گوسفندان مغانی با استفاده از اسفنچ داخل واژنی پروژسترون به مدت ۱۲ روز و تزریق ۴۰۰ واحد بین‌المللی هورمون سرم مادیان آبستن در روز خارج‌سازی اسفنچ، به همراه بکارگیری فلاشینگ و تغذیه کمکی میشو‌ها در ۴۵ روز آخر آبستنی، به مدت ۵ سال در سامانه روستایی و عشایری، در حجم عملیاتی بالغ بر ۲۵۰۰ رأس انجام شد که سبب افزایش نرخ بهره‌گیری ۱۱۰ درصدی در مقایسه با روش سنتی شد. این نرخ در روش سنتی معادل ۷۰ درصد می‌باشد.

فرایند تجاری‌سازی دستاورد

استفاده از روش‌های هورمونی و تغذیه‌ای در سال‌های اخیر در تعدادی از گله‌های پرورش گوسفند در سامانه روستایی و عشایری استان اردبیل به علت آشنایی دامداران استان اردبیل با مزیت‌های این روش در افزایش تولید بره، از طریق فعالیت‌های ترویجی از قبیل روز مزرعه، انتقال یافته‌های تحقیقاتی، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، برنامه نظام نوین ترویج محققان معین و طرح یاوران تولید توسعه و گسترش یافته است.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

- ۱ وجود ۲ میلیون رأس گوسفند مغانی در سامانه روستایی و عشایری
- ۲ افزایش درصد دوقلو زایی: ۲۵ درصد نسبت به روش سنتی
- ۳ همزمان‌سازی زایش‌ها و تولید بره‌های همسن و یکدست در سامانه روستایی و عشایری
- ۴ مدیریت پرورش و تغذیه راحت تر بره‌های همسن و انتخاب آنها برای جایگزینی در گله
- ۵ افزایش بهره‌وری و نرخ بهره‌گیری نسبت به روش سنتی: ۴۰ درصد